Idrætspolitik og –strategi

Albertslund Kommune

Forord

Vi ved alle, at idræt og motion er dannende – og vanedannende. Det giver fysisk og psykisk velvære at røre sig, og det øger sundheden og giver os derved et længere og bedre liv. Idræt skaber fællesskaber og er socialt og samtidig mægtig sjovt. Med andre ord er og bliver idræt og bevægelse sundt for både sjæl og legeme – og dermed også for byen Albertslund - for idræt ansporer til fælles leg, anstrengelse og samarbejde,

En idrætspolitik med en god strategi og handleplan indeholder brugbare visioner for udviklingen af kommunale rammer for idrætsaktiviteter i Albertslund Kommune, både for organiserede og for selvorganiserede aktiviteter. Albertslund Kommune ønsker med en idrætspolitik og tilhørende progressiv strategi at få et værdibaseret redskab for kommunalpolitikere og medarbejdere til at føre visioner og indsatser om idræt og motion ud i livet, så borgerne får mulighed for og motiveres til at dyrke idræt og motion.

Og det gælder både elite og bredde. Elite – for det er gode historier og spændende for byen at have dygtige idrætsfolk og stærke rollemodeller. Bredde – fordi breddeidrætten udover det helt alment sunde og gode har en social dimension, som består af dens formidable evne til at skabe social sammenhængskraft.

Idræt forener desuden mennesker med forskellig baggrund i forpligtende fællesskaber. Utallige danskere over hele landet har i idrætsforeningerne lært grundlæggende værdier, normer og ”spilleregler”. Idræt udgør i den forstand et væsentligt kulturbærende lag i samfundet. Og på grund af alle disse gevinster, vil Albertslund Kommune gerne være kendt som en breddeidrætskommune med rummelighed for alle og fokus på den enkelte.

Steen Christiansen
Borgmester

ÆRINGSUDGAVE

Indholdsfortegnelse

Politik for idrætsområdet 4
Vision 2020 6
Sundhed og fritidsvaner 8
Frivillig arbejdskraft i idrætsforeningerne 8
Tværgående initiativer – sundhed og socialt arbejde 8
Forebyggelse og børns trivsel 9
Børn og idræt 9
Bredde, elite og branding 10
Breddeidræt 10
Eliteidræt 10
Branding 10
Livet i byen, begivenheder i landskabet 11

Tekst: Borgerne, Idrætsrådet og Albertslund Kommune
Foto: Albertslund Kommune
Oplag: 1.500

Layout: Kommunalt Pres avs.

HØRINGSUDGAVE

Politik for idrætsområdet

I Albertslund Kommune er strategien Forstad på Forkant pejlemærke og retningslinje for alt arbejde i den kommunale forvaltning. Derfor tager alle kommunens politikker udgangspunkt i visionen for byen og således også Politik og strategi for Idrætsområdet. Med udgangspunkt i denne vision for Albertslund, der handler om alle områder i kommunens virke: børn, kultur, miljø, sundhed, idræt, natur, boliger og byrum, erhverv, klima, service mm. er denne politik og strategi både forvaltningers, udvalgs og brugeres indspark til at komme visionen nær på idrætsområdet.

Foreningsidrætten er den vigtigste idrætsform i denne politik. Det er i foreninger at børn, unge og voksne sammen skaber gode oplevelser med idræt baseret på frivillig og aktiv deltagelse. I foreningsidrætten i Albertslund findes i nogen grad eliteidrætsudøvere, men ofte praktiserer individuelle udøvere deres eliteidræt på specialiserede anlæg og i eliteorienterede foreninger hvor som helst – derfor også i andre kommuner end Albertslund.

Den selvorganiserede idræt finder sted på såkaldt bevægelsesklare områder i kommunen, det være sig græsmarker, skovarealer, stier eller bakketoppe. Denne type idræt er ofte enten leg eller motionsbetonet og finder sted på tidspunkter, der passer ind i de idrætsaktives hverdag. Med til den selvorganiserede idræt regnes også den idræt, der foregår hos kommercielle idrætsudbydere og i kommercielle idrætsfaciliteter. Disse tre grupperinger inden for idrætten stiller forskellige krav til understøttelse.

Udover de tre nævnte idrætsområder er idrætten væsentligst repræsenteret ved *idræt i skoler og institutioner og ved særlige forebyggende/ rehabiliterende sundhedsinitiativer*.

Politikkens indhold

Politik og strategi for idrætsområdet omhandler primært *foreningsidrætten, eliteidrætten og den selvorganiserede idræt* i Albertslund Kommune. Den er en konkretisering i forhold til kommunens idrætsliv under **Folkeoplysningspolitikken** og skal ses i forhold til øvrige beslægtede politikker: for Kulturområdet - **Kulturpolitikken** (og Folkeoplysningspolitikken); for Børneområdet – **Bevægelsesstrategien**; for Integrationsområdet – **Integrationspolitikken**; og for Sundhedsområdet – **Sundhedspolitikken**, **Forebyggelsesstrategien** og **Ældrepolitikken** samt **Handicappolitikken**.

Politik og strategi for idrætsområdet er en følge af budgetforlig 2011, men også en konsekvens af den nye folkeoplysningslov fra juli 2011, der dikterer en specifik Folkeoplysningspolitik ved indgangen til 2012. Og som sådan supplerer de to politikker hinanden som opfølgning på og ajourføring af den i Albertslund Kommune **gældende Idræts- og folkeoplysningspolitik fra 2006**, der alligevel skulle revideres i 2012. Nærværende politik og strategi har år 2020 som pejlemærke i fremtiden og revideres
løbende i henhold til udvikling, muligheder og behov.

HØRINGSUDKAST

Idrætspolitikken definerer, at der er fem områder, der samlet set skal afgrænse idrætsstrategien og tematisere dens opbygning - med vision, strategiske temaer og målsætninger samt en tilknyttet handleplan. Samtidig placerer den også idrætsstrategien i forhold til tilgrænsende politiker og strategier.

Denne publikation rummer altså dels en idrætspolitik med afsnit om fælles visioner og rammer for idrætsområdet og dels en kort afgrænsning af strategiområdet, og derudover er der en selvstændig strategi for forskellige aktivitetsområder.

Idrætsstrategi

Strategien er således opbygget omkring den fælles vision og opdelt i 5 områdetemaer, der foldes ud i teksten. Idrætspolitikken forbinder derfor strategien til de tre idrætsområder - breddeidræt i foreninger, eliteidræt og selvorganiseret idræt - institutioner og skoler samt sundhedsområdet. På tværs af disse områder er udviklet fem nye, åbnende overskrifter i fem temaer for strategien. Og målet er såre enkelt: bevægelse skal tænkes så meget som muligt ind i alle facetter af det kommunale arbejde, for at alle borgere uanset niveau kan opleve fællesskab, glæde og bæredygtig livskvalitet ved idræt.

Og derfor er der inden for politikkens afgrænsning specificeret hosstående fem temaer for en idrætsstrategi, der med åbne titler muliggør tænkning på tværs og helhedsorienteret energi. Temaerne bevæger sig rundt om visionen og idrætspolitikkens rammer, og temaerne strukturerer en idrætsstrategi med tilhørende handleplan.

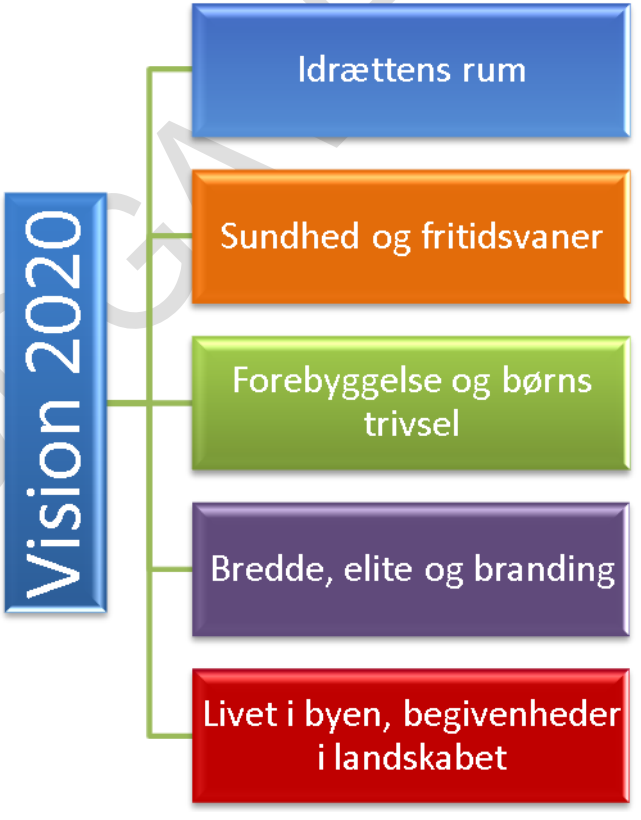

HØRINGSUDGAVE

Vision 2020

Albertslund skal være en levende og aktiv by, hvor vi bevæges med begejstring og hvor alle idrættens elementer ind tænkes for at give de bedste muligheder for det gode liv og byens vækst.

Vi vil have en by, hvor den enkelte borger – ung som gammel – i en idrætsforening, alene eller i en selvorganiseret gruppe har de bedst tænkelige muligheder for at udøve motions- eller idrætsaktiviteter på bredde- og eliteniveau.

Vi ønsker derfor at skabe et idræts- og bevægelsesmiljø i Albertslund Kommune, hvor idræt og bevægelse bliver fremmet gennem relationer i **kommunale institutioner** f.eks. børneinstitutioner, skoler, plejeboliger mm., i **byens rum** hvor fx stier inviterer til motion, belysning gør det muligt at færdes på alle tider og ved at tilbyde et godt udbud af specifikke idrætsfaciliteter samt gennem at understøtte **borgernes**, **herunder foreningers**, muligheder og kompetencer til at indgå i, udvikle og muliggøre fysisk udfyldelse og leg til egen og andres glæde.

Implementering

Der udarbejdes handleplaner for de enkelte temaer i en samlet handlingsplan, bl.a. på baggrund af den borgerinddragelse ved fyraftensmøder der har fundet sted i vinteren 2011-2012. Handlingsplanen operationaliserer den mulige indsats inden for de fem temaer. Herunder er der specielt lagt vægt på frivillighed og brugerindflydelse.

Idrætsstrategien bygger på oplysninger om den organiserede idræt, rapporten om kommunens idrætsfaciliteter udarbejdet af Center for Idræt og Arkitektur, Idræts- og fritidsstrategien fra 2006 samt Idrætsrådets og Kulturforvaltningens to debatmøder med borgerne i vinteren 2011-12.

Strategien skal omsætte idrætspolitikken fra ord til handling og give klare retningslinjer for de fremtidige idrætslige indsatsområder, som vil medvirke til, at kommunens borgere finder Albertslund et attraktivt sted at bo. Herunder aktivt at medvirke til at skabe det rette miljø, rum og læring for at tilgodese det sundhedsmæssige, sociale og demokratiske aspekt i en kulturel kontekst. Strategien ses i sammenhæng med og idrætsmæssig overbygning til kommunens sundhedspolitik, naturplan, fritidspolitik, handicappolitik og bevægelsesstrategi mm.

Sammenhæng mellem de enkelte livsfaser, foreninger, virksomheder, skoler og institutioner samt udsatte grupper er af vital betydning for at skabe rammerne for et bæredygtigt, attraktivt og nyskabende fysisk aktivt liv i Albertslund. Idrætten medvirker helt automatisk til det.

Som en forudsætning for en velfungerende og motiverende idrætspolitik og strategi, kræver det at Albertslund har tidssvarende, spændende og inspirerende faciliteter at gøre brug af. Brugen af faciliteterne skal være fleksible og intelligente, således foreninger, borgere m.fl. Kan booke sig, når tid og rådighed for dem er rigtig. Samarbejde på tværs mellem kommunens forskellige områder spiller en afgørende rolle for fremtidens fokus på sundhedsfremme og motionsmuligheder.

BINGSUDGAVE

Idrættens rum

Lokaler og baner er rammefaciliteter, rum, men kommunen, foreninger og andre brugere faciliterer i fællesskab disse rum, og den tanke kan forfines. Rum forstås både bogstaveligt – fysiske faciliteter – og i overført forstand, dvs. mentalt rum, overskud til.

Det organiserede idrætsliv finder sted i kommunens idrætsanlæg. De nye aktiviteters bæredygtighed og popularitet skal inddrages i vurderingen af nødvendigheden af at etablere faciliteter til aktiviteten. I tilfælde hvor det ikke prioriteres at etablere faciliteter til nye aktiviteter, skal Kultur- og Fritidsforvaltningen aktivt medvirke til at etablere kontakt til foreninger i nabokommuner, der har de nødvendige faciliteter. Ligeledes skal forvaltningen understøtte lignende henvendelser fra nabokommuner. Samarbejde og fælles udnyttelse og drift af idrætsfaciliteter på tværs af organisatoriske og kommunale grænser skal tilstræbes.

Albertslund er en forholdsvis lille kommune og derfor vil man heller ikke kunne finde alle idrætsgrene her i byen. Heldigvis ligger Albertslund omkranset af en række kommuner som sammen med de nære faciliteter i Albertslund giver gode muligheder for fysisk udfoldelse, og der skal aktivt arbejdes på at samarbejde tværkommunalt. Kommunens idrætsfaciliteter er borgerens og skabt til at blive benyttet. Og alle mulige pladser kan være aktivitetscentre, således fx også skolegårde uden for skoletiden, således at der sikres en høj udnyttelsesgrad til gavn for så mange som muligt.

- ✓ Alle rum skal tænkes med bevægelse og være potentielle aktivitetscentre
- ✓ Fysiske faciliteter skal forsøges udbygget i samarbejde med andre kommuner, da ingen mindre kommuner i dag har råd til at udbygge i større grad selv
- ✓ Der skal arbejdes for idrætsbevidsthed – alle skal have mentalt rum til motion

Derfor vil vi:

- … Understøtte muligheden for åbne haller og spontan idræt lokalt
- … Tydeliggøre Albertslund Stadion som kommunens idrætscentrum
- … Skabe mulighed for samtidighed, således at der på tværs af alle aldre kan dyrkes idræt i fællesskab

HØRINGSUDKAST

Sundhed og fritidsvaner

En ny tendens er, at voksne og især de over 60-årige dyrker meget mere idræt end tidligere. Ældreidrætten er i eksplosiv vækst. Den positive fysiske og mentale sundhedseffekt af idrætsaktiviteter for ældre er velkendt, og i takt med at pensionsalderen bliver længere i kraft af den øgede gennemsnitlige levetid, bliver det endnu mere vigtigt at understøtte ældres aktive livsførelse for at bevare og udbygge sociale netværk samt at styrke den forebyggende sundhedsindsats for denne aldersgruppe. Flere af de hurtigst voksende idrætsaktiviteter er ikke forankret i foreningslivet, men finder sted på selvvalgte tidspunkter på selvvalgte steder/faciliteter. De er selvorganiserede.

Frivillig arbejdskraft i idrætsforeningerne
Værdien af de frivillige lederes arbejde kan ikke understreges nok. Det frivillige organisatoriske og praktiske arbejde bør understøttes så vidt muligt. Dels i form af relevante og udviklende kursustilbud af høj kvalitet, dels ved kommunal bistand til drift og udvikling af foreningernes tilbud, fx ved en ny foreningsportal og virtuelle muligheder for både administration, kommunikation og reklame. Med foreningernes frivillige har vi en betydelig specialiseret idrætsfaglig kompetence, der kan udnyttes til at tilrettelægge og afvikle undervisningsforløb i skoler og institutioner, fx inden for svømning og anden specialidræt.

Tværgående initiativer – sundhed og socialt arbejde
Foreninger afspejler befolkningen i det nærområde hvor de har deres virke. I Albertslund Kommune er befolkningen mangfoldig og der findes foreningsaktive borgere fra alle samfundslag og med meget forskellig kulturel baggrund med lige så forskellig sundhedstilstand. Handicappede skal indgå i idrætten i det omfang, deres handicap gør det muligt. I de tilfælde, hvor der skal gives et specialtilbud, gøres det så vidt muligt og i samarbejde med DHIF´s idrætskonsulent. Når det drejer sig om højt specialiserede tilbud, bør der indgås samarbejde med nærliggende kommuner for at samle tilstrækkeligt store grupper til, at aktiviteten kan afvikles. I Albertslund Kommune skal borgere med handicap naturligvis kunne indgå i raskidrætten eller tilbydes aktiviteter i samarbejde med nærliggende kommuner.

- ✓ Det skal være attraktivt at bruge sin fritid til frivilligt arbejde i idrætsforeningerne
- ✓ Rammerne i den foreningsbaserede idræt skal udnyttes til målrettede sociale og sundhedsfremmende tiltag

Derfor vil vi:

- … Oprette en portal for alle foreninger, der skal støtte administrativt og fremme synligheden af idræts- og foreningslivet
- … Arbejde for at alle foreninger får en plan for rekruttering og fastholdelse af frivillige
- … Støtte foreninger, som er udfordret demografisk, socialt og sundhedsmæssigt

HØRINGSUDKAST

Forebyggelse og børns trivsel

Børn og idræt
De idrætsaktive børn i Danmark bliver mere aktive og er medlemmer i flere idrætsforeninger. De inaktive børn bliver mere inaktive. Det har ligeledes været tilfældet i en årrække, at børn i 13-16 års alderen forsvinder ud af idrætsforeningerne.

Og derfor er det nødvendigt, at der i Albertslund Kommune er et bredt udbud af idrætsaktiviteter, og særlige aktiviteter for idrætsuvante børn skal støttes samtidig med, at initiativer, der kan mindske frafaldet i idrætsforeningerne blandt de 13-16årige, skal sættes i gang.

Børn og unge, der ikke deltager i det organiserede fritidsliv, er ofte marginaliserede i samfundet. Der skal etableres en forenings-pasordning, som kan give disse børn og unge en mulighed for at få en aktiv fritid og indgå i sociale fællesskaber.

- ✓ Frafaldet af børn i foreningslivet skal mindskes og initiativer der fastholder og øger deltagelsen skal efterstræbes
- ✓ Der skal være større sammenhæng mellem børn og unges ”professionelle” fritidsliv i SFO’er og klubber, og det ”frivillige” fritidsliv i foreningerne

Derfor vil vi:

- … Foreninger skal komme til SFO’er og klubber - og SFO’er og klubber skal komme til foreningerne gennem struktureret samarbejde
- … Arbejde på at etablere en forenings-pasordning, fx i kombination med ”børnenes bold”[1], der sikrer børn deltagelse i foreninger uanset kontingent
- … Arbejde på at udvikle et foreningsbaseret klippekortstilbud målrettet teenagere

[1] *”Børnenes Bold” er et koncept, der giver fx 5 bolde til barnet i løbet af de 7 første skoleår. Hver bold med nogle idrætsaktiviteter/-boldspil tilknyttet.*

HØRINGSUDGAVE

Bredde, elite og branding

Albertslund Kommune skal være kendt som en idrætskommune.

Breddeidræt
Vi ønsker, at så mange som muligt har et aktivt liv med idræt og bevægelse.
Breddeidrætten er genstand for alle de forudgående visioner for idrætslivet i Albertslund. Og breddeidræt dyrkes typisk for samværets skyld, for motionens eller sportens egen skyld – eller naturligvis for legens skyld. Breddeidræt er og bliver fundamentet og dynamikken i enhver idræt, og det er gennem breddeidrætten af det store social netværk og arbejde kan foregå.

Eliteidræt
Til gengæld er eliteidræt godt som branding. Og det er også eliteidrætten der rent sportsligt kan fremvise de største rollemodeller, et faktum der skal anvendes målrettet for netop at styrke rekruttering og fastholdelse til breddeidrætten. Og i øvrigt til bare at få motion på dagsordenen.
Eliteidræt kan defineres på flere niveauer, fx international elite, national elite, regional elite og kommunal elite.
Inden for eliteidrætten stiger kravene til faciliteternes specifikationer i takt med niveauet. Det er ikke en ambition, at Albertslund Kommune skal stille eliteidrætsegnede faciliteter til rådighed for en bredere vifte af idrætsgrene. Men efter en nærmere analyse kan det vurderes, om det skal prioriteres at understøtte et fåtal af idrætsgrenes eliteaktiviteter med de nødvendige faciliteter.
Samtidig skal det fortsat være muligt for foreninger og enkeltudøvere at opnå økonomisk tilskud til deres elitesatsninger efter konkret ansøgning. De nærmere betingelser for tilskuddet er fastlagt af Kommunalbestyrelsen.

Branding
Albertslund Kommune ønsker at være en by, hvor nye familier vil slå sig ned og trives, og hvor alle byens borgere har en høj livskvalitet. Idræt og mulighederne for motion skal derfor medvirke til at brande byen som en by med rigtig mange muligheder og mange tilbud i bæredygtige foreninger. ”Årets familieby” og ”breddeidrætskommune” kan være titler der automatisk knyttes til Albertslund på baggrund af de mange gode forhold der brander byen som rig på kreativ kapital, herunder masser af gode idrætsmuligheder og sociale netværk i foreningslivet, ikke mindst i idrætsforeningerne.

- ✓ Fællesskaber og samarbejder med andre kommuner skal styrkes og fremmes, for at så mange som muligt skal have mulighed for at dyrke idræt
- ✓ Albertslund skal brandes som breddeidrætskommune og som familieby med gode muligheder for idræt
- ✓ Elite skal støttes som lokomotiv for bredden

Derfor vil vi:

- … Frisætte foreninger til at koncentrere sig om deres kerneaktiviteter ved at lette foreningernes administration
- … Arbejde med positiv særbehandling af de foreninger, der kan og vil
- … Fortælle de gode historier om idrættens rollemodeller og forbilleder i kommunen

HØRINGSUDKAST

Livet i byen, begivenheder i landskabet

Albertslund Kommune skal understøtte og intensivere udviklingen af byrummet og landskabet i samarbejde med lokale interessenter, så de animerer til bevægelse. Dette gælder fx skolegårde, grønne områder, bymidte, fællesarealer og legepladser.

Udviklingen skal spille sammen med en indsats for at få kommunens borgere til i højere grad at bruge deres nærområder aktivt og højne udnyttelsesgraden af kommunens idrætsfaciliteter og skabe øget adgang for uorganiserede til faciliteterne.

Der er mange flotte arrangementer i Albertslund. Store stævner afvikles professionelt, og mange tusinde idrætsudøvere er hvert år optaget af og engageret i begivenheder rundt omkring i kommunen, der rækker langt ud over kommunens grænser. Alt fra håndbold, fodbold, svømning og gymnastik til krolf, golf og e-sport engagerer masser af mennesker. Og det skal styrkes og promoveres mest muligt. Blandt andet ved også at afsøge flere muligheder for samarbejde med private aktører.

- ✓ Grønne områder, bymidte og pladser, skolegårde og legepladser skal animere til bevægelse
- ✓ Idrætsbegivenheder og events skal understøttes og medvirke til branding af kommunen
- ✓ Synliggørelse skaber indre sammenhængskraft og ydre gennemslagskraft

Derfor vil vi:

- … Motion og bevægelse tænkes med i alle anlæg og renoveringsopgaver af byens bygninger og pladser
- … Skabe mulighed for at børn, unge og voksne kan dyrke idræt samtidig
- … Brande events i samarbejde med de mange foreninger, der laver stævner, løb og turneringer

HØRINGSUDGAVE